

Møteinnkalling

Utvalg:	Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre
Møtested:	Snåsa hotell, Snåsa
Dato:	09.09.2024
Tidspunkt:	09:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Møteprogram:

Oppstart dialogmøte mellom rådgivende utvalg og nasjonalparkstyret kl. 09.00

- Presentasjonsrunde
- Status revidering av forvaltningsplanene
- Samarbeid mellom RU og styret framover
- Eventuelt

Lunsj kl. 11.30- 12.30

Oppstart styremøte kl. 12.30

Godkjenning av møteinnkalling og saksliste

Valg av 2 til å signere møteprotokoll sammen med leder

Presentasjon fra Fjellstyrene i Lierne og Snåsa Fjellstyre

Referatsaker og muntlige orienteringer

Økonomi

Orientering om egne grunneiermøter med styret

Orientering om 20- årsjubileumsmarkering i Lierne 17. desember

Styresaker

ST 34/2024 Skjækra landskapsvernområde - avslag på søknad om oppføring av hundegård

ST 35/2024 Uttalelse fra Blåfjella-Skjækerfjella og Lierne nasjonalparkstyre - NOU 2024:10 - ny motorferdsellov

Delegerte vedtak

Eventuelt

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
	Styresak		
ST 31/2024	Godkjenning av møteinnkalling og saksliste		
ST 32/2024	Valg av to til å signere møteprotokoll sammen med leder		
ST 33/2024	Referatsaker		
	Styresak		
ST 34/2024	Skjækra landskapsvernområde- avslag på søknad om oppføring av hundegård - Sottjønna 8 156/3/27		2024/8684
ST 35/2024	Uttalelse fra Blåfjella - Skjækerfjella og Lierne nasjonalparkstyre til NOU 2024 : 10 - ny motorferdsellov		2024/6984
ST 36/2024	Delegerte vedtak		
DS 68/2024	Oversendelse av kjørebøker til Pauluskøia for vintersesongen 2024/2025 - Per Einar Arvasli og Bjarne Arvasli		2023/12882
DS 69/2024	Oversendelse av kjørebok for vintersesongen 2024/2025		2024/2554
DS 70/2024	Oversendelse av kjørebok for vintersesongen 2024/2025		2024/1777
DS 71/2024	Oversendelse av kjørebok for vinteren 2024/2025- vedhogst ved Pauluskøia jf. godkjent driftsplan Statskog SF		2023/9629
DS 72/2024	Innvilget dispensasjon- Blåfjella - Skjækerfjella nasjonalpark- for barmarkskjøring i forbindelse med tiltak på kjøretrasè til Harbakvollen - Harbakvollen seterlag		2020/7108
DS 73/2024	Innvilget dispensasjon- Blåfjella - Skjækerfjella og Lierne nasjonalparker – forlengelse - foringsautomater for fjellrev 2024 - 2033 - NINA		2024/7259
DS 74/2024	Innvilget søknad- Blåfjella og Skjækerfjella nasjonalpark - om utsatt frist for vilkår om reinrenhetsbevis		2024/7483
DS 75/2024	Innvilget dispensasjon- Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark- for rypetaksering i Snåsa 2024		2024/7483
DS 76/2024	Innvilget søknad- Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalpark- om utsatt frist for vilkår om reinrenhetskurs		2024/6198
DS 77/2024	Innvilget dispensasjon - Blåfjella- Skjækerfjella-Lierne nasjonalparker - for lavtflyging i nasjonalparkene 2024 - NINA		2024/7484

DS 78/2024	Innvilget dispensasjon- Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark- for barmarkskjøring i forbindelse med beitenæring 2024 - Harbakvollen seterlag	2024/7978
DS 79/2024	Innvilget dispensasjon- Lierne nasjonalpark- for motorferdsel i tilknytning til jakt i Langlia- Andreas Berg	2024/5341
DS 80/2024	Oversendelse av kjørebok for sesongen 2024/2025- Rita Katrin Tangen og Per Ove Støbbakk	2023/12415
DS 81/2024	Dispensasjon - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - lagring av båt ved hytta eller i bod - Arild Dahl	2021/5456
DS 82/2024	Oversendelse av kjørebok for vintersesongen 2024/2025- Sigurd Mølnevik Ellingsgard	2024/1372
DS 83/2024	Oversendelse av kjørebok for vintersesongen 2024-2025 til Larsbu - Tord Åberg	2023/11619
DS 84/2024	Innvilget dispensasjon- Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - dispensasjon fra motorferdsel - bruk av firehjuls ATV for uttransportering av felt elg i 2024 - Ole Håkon Kolstad	2024/7020
	Styresak	
ST 37/2024	Eventuelt	

ST 31/2024 Godkjenning av møteinnkalling og saksliste
ST 32/2024 Valg av to til å signere møteprotokoll sammen med leder
ST 33/2024 Referatsaker

Arkivsaksnummer: 2024/8684-0

Saksbehandler: Lina Nøstvold

Dato: 30.08.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre	34/2024	09.09.2024

Skjækra landskapsvernområde- avslag på søknad om oppføring av hundegård - Sottjønna 8 156/3/27

Innstilling fra forvalter

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe avslår søknad om oppføring av hundegård ved Sottjønna 8, gnr/bnr/fnr 156/3/27. Avslaget er gitt med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Begrunnelse

I landskapsvernområdet er det i utgangspunktet ikke tillatt med oppføring av nye bygninger eller anlegg, jf. forbudsbestemmelsen i § 3 pkt. 1.1. Verneforskriften har imidlertid noen unntak som gjør at forvaltningsmyndigheten i gitte tilfeller kan innvilge dispensasjon, men omsøkte tiltak er ikke et av disse. Søknaden må derfor vurderes etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven (nml) § 48. Slik tillatelse kan kun gis dersom det ikke strider mot verneformålet eller ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig.

Søknaden om oppføring av hundegård ved hytta begrunnes i praktiske hensyn, da sønn av hytteeier ofte har med seg tjenestehund (politihund) på hytta og har behov for å ha denne i sikker inngjerding. Hytteeier har selv egen hund, men denne står i bånd på hytta. Den omsøkte hundegården er på inntil 9 kvm og består av hundegårdselementer, som skal plasseres i umiddelbar nærhet av hytta. Hundegården skal også ha netting i bunn og på toppen for å sikre at hund ikke kommer ut, eller at andre kommer inn.

Forvalter har forståelse for at hundegård i tilknytning til hytta er praktisk i mange tilfeller. Så er det slik at forvaltningsmyndigheten må vurdere alle aspekt ved saken, og vurdere behovet for tiltaket mot påvirkningen på verneverdiene. I denne sammenheng påligger det også forvaltningsmyndigheten å se på den samlede belastningen ved slike tiltak, jf. nml § 10.

Forvalter er ikke kjent med at det finnes mange hundegårder i verneområdet eller andre hytteområder i nærheten. Selv om denne hundegården isolert sett kan fremstå som et mindre inngrep, kan imidlertid summen av flere slike tilsvarende tiltak bidra til gradvis nedbygging av natur i området, og på sikt påvirke vernegrnlaget negativt. Det er stort antall hytter i landskapsvernområdet, og mange av disse er også hundeeiere. Det vurderes at en tillatelse etter nml § 48 i dette tilfellet, kan være med på å endre forvaltningspraksis slik at grensene i verneforskriften over tid kan tøyes. Dersom dette skjer, vil tillatelsen stride mot

verneformålet, hvor blant annet det å bevare landskapets egenart og verdi er et aspekt. På bakgrunn av dette, finner nasjonalparkstyre å avslå søknad om oppføring av hundegård.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Saksopplysninger

Det vises til søknad fra Bjarne Ravlo datert 4. juli og 26. august 2024 angående søknad om å sette opp hundegård ved hytta, Sottjønnå 8, gnr/bnr/fnr 156/3/27. Bakgrunnen for søknaden er at sønn til hytteeier har en polititjenestehund han bruker å ha med på hytta når han låner denne. Denne hunden er en såkalt skarp hund, og krever oppstalling med høy grad av sikkerhet. Hytteeier har også hund selv, men denne står i bånd når den er med på hytta. Hundegården hvor politihunden skal stå må være sikker, slik at den ikke kommer seg ut, samt at dyr/mennesker heller ikke kommer seg inn. Det innebærer nettsikring under, vegger av nettingelementer og tak med lekter og netting. Det skal benyttes nettingelementer i en 4-kant på størrelse ca. 2-2,5 * 3-3,5 meter. Hundegården ønskes plassert i området mellom langveggen på hytta og uthuset bak hytta, slik at den er synlig fra kjøkkenvinduet men ikke synlig fra stillestien ca. 60 meter foran hytta (se bilder). Søker ønsker å kunne avgjøre nøyaktig plassering i dette området selv, basert på trær/røtter og mulighet for å unngå taksnø.

Bilde 1: Sett «sørfra». Tverrende på uthuset kan ses til venstre, tverrende hytte til høyre.

Bilde 2: Sett nordfra. Langvegg hytta og langvegg uthus.

Bilde 3: Viser området på baksiden av hytta, mot langsiden på uthuset (midlertidig lagring vedsekker under presenning). Hundegården ønskes bygd i dette området bak hytta.

Bilde 4: Bildet viser midlertidig oppbevaring vedsekker, samt bakside langvegg på hytta hvor det ønskes utsyn til hundegården fra kjøkkenvinduet på hytta.

Hjemmelsgrunnlag

Verneforskriften § 3 omtaler de forskjellige vernebestemmelsene for landskapsvernområdet, og i § 3 pkt. 1.1 *Inngrep i landskapet* står det følgende:

«1.1 Inngrep i landskapet

Området skal vernes mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter.

Med de unntak som følger av pkt. 1.2 og 1.3 i forskriften er det forbud mot inngrep som vegbygging oppføring og ombygging av bygninger eller anlegg, bergverksdrift, vassdragsregulering, graving og påfylling av masse, sprenging og boring, uttak og fjerning av stein, mineraler eller fossiler, drenering og annen form for tørrlegging, nydyrking, nyplanting, bakkeplanering, fremføring av luft- og jordledninger, bygging av bruer og klopper, oppsetting av skilt, merking av stier, løyper o.l. Opplistingen er ikke uttømmende.

Forvaltningsmyndigheten avgjør i tvilstilfeller om et tiltak kan endre landskapets art eller karakter vesentlig.»

Forskriften sier i § 3 pkt. 1.1 at området skal vernes mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter. Videre har forskriften i § 3 pkt. 1.2 og 1.3 noen unntak fra forbudsbestemmelsen, men bygging av hundegård er ikke nevnt her.

I forbudsbestemmelsen i § 3 pkt. 1.1 listes en rekke tiltak opp, og listen er ikke uttømmende. Det står videre at det ved tvilstilfeller er forvaltningsmyndigheten som avgjør hvorvidt et tiltak vil kunne endre landskapets art/karakter vesentlig. Her ligger det altså et skjønnsrom hos forvaltningen i forhold til å vurdere hvert enkelt tiltaks mulige påvirkning på området/omgivelsene/verneformålet. I dette påligger det også forvaltningsmyndigheten et ansvar for å se på helheten i verneområdet, slik at den totale påvirkningen av alle tiltak innenfor et verneområde hensyntas i vurderingen. Dette medfører at selv om et enkelt tiltak isolert sett ikke nødvendigvis vil påvirke vesentlig, så vil slutningen kunne være en annen om det gjelder for samtlige hytter i området. Forvalter har vurdert at bygging av hundegård vurderes å falle innenfor forbudsbestemmelsen i § 3 pkt. 1-1. Tiltaket krever altså en

dispensasjon. Siden det ikke finnes en egen dispensasjonsbestemmelse for omsøkte tiltak, må søknaden vurderes etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i § 4 jf. nml. § 48.

I naturmangfoldloven § 48 dispensasjon fra vernevedtak står det blant annet:

«Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

[.....]

Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette.»

Når forvaltningsmyndigheten gjør vurderinger etter nml § 48, påligger det forvaltningsmyndigheten et ansvar for å se på helheten, slik at den totale påvirkningen av alle tiltak innenfor et verneområde hensyntas i vurderingen. Dette medfører at selv om et enkelt tiltak eller en søknad isolert sett ikke vil påvirke vesentlig, så vil slutningen kunne være en annen om det gjelder for mange tiltak i samme område.

Delegering

Miljøverndepartementet har fra 12. august 2015 delegert forvaltningsmyndigheten for verneforskriftene for Blåfjella/Skjækerfjella nasjonalpark, Lierne nasjonalpark og Skjækra landskapsvernområde til Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre. Nasjonalparkstyret har videre delegert myndigheten til å fatte vedtak i enkelte saker til arbeidsutvalget og nasjonalparkforvalter i sak ST 6/2024 av 6. mars 2024. I delegeringsvedtaket åpnes det for at forvalter kan behandle søknader etter nml § 48 når vedtaket enten innebærer fornying av tidligere dispensasjon, når det foreligger etablert forvaltningspraksis eller når forvaltningsplanen gir entydige føringer for utfallet av saksbehandlingen. Det har i liten grad tidligere vært behandlet tilsvarende saker tidligere, og det finnes derfor ikke etablert forvaltningspraksis på området. Tiltaket er heller ikke omtalt i forvaltningsplanen. Forvalters vurdering er derfor at denne saken ikke kan behandles delegert, men at den må behandles av nasjonalparkstyret.

Verneformål

Skjækra landskapsvernområde har til formål å ta vare på et egenartet og vakkert naturlandskap. Fjellskogen innover mot Skjækerfjella og i tilknytning til luser og bekkedaler, samt den særegne vegetasjonen i den sørvendte lia mot Grønlihø, er en vesentlig del av landskapets egenart og verdi.

Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

Forvaltningsplan

Omsøkte tiltak er ikke omtalt i forvaltningsplanen for Skjækra landskapsvernområde.

Naturmangfoldloven

Det følger av naturmangfoldloven § 7 at saken skal vurderes i henhold til prinsippene i nml §§ 8-12, angående kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre-var-prinsippet (§ 9), samlet belastning på økosystemet (§ 10), kostnader ved miljøforringelse (§ 11) og miljøforsvarlige driftsmetoder (§ 12).

Det finnes et betydelig antall hytter i landskapsvernområdet i dag, og etter det forvalter kjenner til, er det bygd hundegård ved kun to av disse hyttene. Hva angår disse sakene så ble de ettergodkjent av nasjonalparkstyret i en prosess som ble kjørt i 2020/2021. Kort fortalt gikk denne prosessen ut på ettergodkjenning av plattinger og andre installasjoner/tiltak som var bygd i god tro etter utilstrekkelig veiledning fra forvaltningsmyndigheten. Disse sakene er slik forvalter ser det, derfor ikke direkte overførbare til denne saken.

Selv om forvalter har forståelse for at hundegård ved hytta er praktisk i mange tilfeller, vurderes et slikt tiltak ikke som noen nødvendighet. Alle hundeeiere skal ha kontroll på hundene sine og ha de forsvarlig sikret i båndtvangsperioden og ellers. At hunden er «skarp» mener forvalter ikke kan tillegges veldig stor vekt i denne saken. Kravet til kunnskapsgrunnlag jf. § 8 vurderes oppfylt.

Forvalter mener at hensynet til føre-var-prinsippet i nml § 9 og samlet belastning i nml § 10 bør få avgjørende betydning i denne saken, da et positivt vedtak vil kunne skape presedens for lignende saker, i et verneområde hvor det er et stort antall hytter og sannsynligvis også et stort antall hundeeiere. Etablering av hundegård ved hytter i landskapsvernområdet vurderes å kunne utvide rammen som er trukket i vernevedtaket, ved at det gradvis beslaglegger større areal og på sikt endrer området egenart. Fra tidligere klagebehandlinger er det fastslått at det ikke kan gis tillatelse etter nml § 48 dersom dette er tilfellet.

Da søknad om oppføring av hundegård avslås, vurderes nml §§ 11 og 12 som lite relevante i denne saken.

Presedens

Å imøtekomme søknaden vurderes å kunne gi presedensvirkning knyttet til verneområdene som nasjonalparkstyret forvalter, siden det finnes et stort antall hytter og hundeeiere i landskapsvernområdet. Selv om dette konkrete tiltaket i seg selv har begrenset innvirkning på naturgrunnlag og verneverdier, vil en endring i forvaltningspraksis i denne retning åpne opp for et stort antall hundegårder i verneområdet, med påfølgende mulighet for negativ påvirkning på både naturgrunnlag og verneformål.

Vurdering

Det er ikke hjemmel i verneforskriften for å gi dispensasjon for omsøkte tiltak, og søknaden må derfor behandles etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i nml § 48. En slik tillatelse kan gis, dersom det ikke strider mot formålet eller ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. Begge vilkår må være oppfylt for at det skal kunne gis dispensasjon. Forarbeidene til loven sier at bestemmelsen i nml § 48 ikke kan anvendes for å utvide rammen som er trukket i vernevedtaket. Den er ment for bagatellmessige inngrep eller

forbigående forstyrrelser som er av stor betydning for søker, og kan kun innvilges dersom det ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig eller strider mot vernevedtakets formål.

Det aktuelle tiltaket isolert sett antas å ikke ha stor negativ innvirkning på naturgrunnet i verneområdet. Det påhviler imidlertid forvaltningsmyndigheten et ansvar for å se på helheten ved alle tiltak innenfor verneområdet, for å vurdere den totale belastningen. Ut fra det forvalter vet er det i liten grad etablert hundegårder i tilknytning til hyttene i dag. Det er et stort antall hytter i dette verneområdet, og mange av hytteeierne er også hundeeiere. Sikkerhetsargumentet med forsvarlig inngjerding av politihund er et argument det er krevende for forvaltningsmyndigheten å vurdere, og det påligger uansett alle hundeeiere å ha kontroll over hunden til enhver tid (hundeloven). Hundegården ønskes oppsatt i nærhet til hytta og uthus, som ut fra målinger gjort i kart (som blir noe upresist) ligger i overkant av maks areal for bebyggelse i verneområdet. Slik sett kan man si at eksisterende bygningsmasse allerede påvirker terrenget og omgivelsene i stor nok grad. Siden tiltaket i utgangspunktet ikke er tillatt i verneområdet, så bør det være særskilte og helt spesielle grunner for å tillate denne typen inngrep/bygg. Denne saken vurderes i så måte ikke å være tilstrekkelig spesiell til at tillatelse skal innvilges.

Ut fra de opplysninger som foreligger i søknad, samt de vurderinger som er gjort knyttet til prinsippene i nml §§ 8-12, så vurderes det dithen at en tillatelse vil kunne medføre at forvaltningspraksisen i området endres, og at rammen for vernet over tid kan utvides. Dette bryter med prinsippet om at tillatelse etter nml § 48 ikke kan gis i tilfeller hvor vernerammen utvides jf. forarbeidene til nml. På bakgrunn av dette, finner forvaltningsmyndigheten at søknad om oppføring av hundegård i landskapsvernområdet skal avslås.

Arkivsaksnummer: 2024/6984-0

Saksbehandler: Lina Nøstvold

Dato: 30.08.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre	35/2024	09.09.2024

Uttalelse fra Blåfjella - Skjækerfjella og Lierne nasjonalparkstyre til NOU 2024 : 10 - ny motorferdsellov

Innstilling fra forvalter

Nasjonalparkstyret for Blåfjella-Skjækerfjella og Lierne nasjonalparker gir følgende høringsinnspill til Motorferdsellovsutvalget sin utredning NOU 2024: 10 *Ny motorferdsellov – Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag*.

- Nasjonalparkstyret støtter utvalgets konklusjon om å videreføre dagens ordning hvor det kreves tillatelse etter begge regelverk for motorferdsel i verneområder (verneforskrift og motorferdsellov).
Begrunnelse: Disse to regelverkene ivaretar og vektlegger forskjellige hensyn. Det vurderes derfor som best at tillatelse etter begge regelverk kreves, nettopp for at behovene og formålene på de enkelte områder ivaretas på en tilstrekkelig måte (eks. verneformål). I tillegg er det oftest slik at de fleste motorferdselsdispensasjoner i verneområder starter *utenfor* verneområdene, og slik uansett krever behandling etter begge regelverk.
- Nasjonalparkstyret støtter utvalgets forslag om at motorferdsel som er nødvendig ved skjøtsel etter naturmangfoldloven §§ 47 og 72 skal være generelt unntatt fra forbudet mot motorferdsel og at dette tydeliggjøres i ny motorferdsellov.
Begrunnelse: Skjøtselstiltak i verneområder kan være nødvendig for å opprettholde verneverdiene i området, og en del av disse tiltakene medfører behov for motorferdsel. Dagens motorferdselsregelverk har ingen bestemmelse som spesifikt åpner for motorferdsel i forbindelse med skjøtselstiltak etter naturmangfoldloven. En egen bestemmelse for dette (direktehjemmel) vil tydeliggjøre regelverket, samt forenkle byråkratiet.
- Nasjonalparkstyret er uenig med utvalgets forslag om at forbudsbestemmelsen om at snøscooterløyper/ rekreasjonsløyper ikke legges i verneområder skal fjernes.
Begrunnelse: Nasjonalparkstyret mener at det fremdeles bør være slik at også verneområder er unntatt når snøscooter-/rekreasjonsløyper skal anlegges, nettopp

for å sikre verneverdiene og formålet med vernet i det enkelte området. Verken verneforskriftene eller naturmangfoldlovens bestemmelser åpner for å etablere slike løyper i de fleste verneområder, og ved å fjerne denne ordlyden kan man gi forhåpninger om at løyper *kan* legges i verneområder. Man vil da kunne ende opp med å få mer byråkratisering knyttet til dette saksfeltet, ved at verneområdeforvaltningen også må behandle slike søknader.

- Nasjonalparkstyret er noe skeptisk til forslaget om utvidelse av åpningstiden for snøscooterløyper til å gjelde frem til 16. mai den enkelte sesong, da løyper i randsonen til verneområdene også kan påvirke selve verneområdene.
Begrunnelse: Ivaretagelse av biologisk mangfold gjennom et variert dyre- og planteliv inngår i verneformålene i nasjonalparkene, og utvidet åpningstid kan potensielt komme i konflikt med dette. Våren er en sårbar tid for dyrearter, og det er viktig å unngå unødvendig forstyrrelse i denne perioden. Utvidet åpningstid kan komme i konflikt med verneforskriftenes bestemmelse om *unødvendig forstyrrelse av dyrelivet*.
- Nasjonalparkstyret støtter utvalgets forslag om et generelt forbud mot elsykkel utenfor vei og turvei i utmark.
Begrunnelse: Utvalget foreslår en innstramming av regelverket knyttet til elsykkel, og begrunner dette med teknologiutvikling og stadig større allmenn bruk av denne typen fremkomstmiddel. Innstrammingen ligger i at elsykkel foreslås tillatt brukt kun på vei og turvei i utmark, og ikke i utmark generelt slik som tidligere. I forhold til verneområdeforvaltning, så er det vesentlig at elsykkel i motorferdselloven fremdeles defineres som motorisert ferdsel. At bruken begrenses til å gjelde på vei og turvei i utmark, er mer i tråd med det generelle forbudet mot bruk av elsykkel i verneområdene. Nasjonalparkstyret er også enige i at transport- og fremkomstmidler med avslått motor skal være omfattet av loven, da kjøretøy kan påvirke negativt selv om motoren er avslått.
- Nasjonalparkstyret støtter utvalgets forslag om en tydeligere definisjon av drone, og at bruk av droner i tråd med utvalgets definisjon er søknadspliktig i ny motorferdselslov.
Begrunnelse: For områdene som nasjonalparkstyret forvalter er det i dag ingen bestemmelser som regulerer dronebruk direkte, og styret kan kun regulere bruken dersom den kommer i konflikt med bestemmelsen om *vern av og unødvendig forstyrrelse av dyrelivet*. At droner av en viss størrelse foreslås omfattet av motorferdselloven, vil medføre at de havner under forbudsbestemmelsen for motorferdsel i verneforskriftene. Dette er etter nasjonalparkstyrets mening både en tydeliggjøring og en forenkling av regelverket, selv om den mest «vanlige» dronebruken (små droner til fritidsbruk), fremdeles vil falle utenfor regelverket.
- Nasjonalparkstyret er enige med utvalget i at vedtak gitt med hjemmel i motorferdselloven skal registreres i Miljøvedtaksregisteret på samme vis som dispensasjonsvedtak på motorferdsel fattet av verneområdeforvaltningen.
Begrunnelse: En felles registreringsbase for alle forvaltningsvedtak knyttet til motorferdsel vil kunne gi et bedre oversiktsbilde og kunnskapsgrunnlag for forvaltningen, noe som igjen kan gjøre vurderingene rundt samlet belastning enklere og mer effektiv.

Dokumenter i saken

Saksopplysninger

Viser til brev av 27.05.2024 fra Klima- og miljødepartementet om høringsuttalelse på Motorferdsellovutvalgets utredning av NOU 2024: *10 Ny motorferdsellov – Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag (motorferdselloven)*.

Motorferdsellovutvalget ble oppnevnt ved kongelig resolusjon 3. september 2021. Bakgrunnen for nedsettelse av utvalget var et stortingsvedtak der regjeringen ble bedt om å *fremme forslag om revidering av motorferdselloven med formål om økt lokalt selvstyre og mindre byråkrati, samtidig som hensynet til natur og friluftsliv blir ivare tatt*. Fristen for å sende inn innspill er 15. september 2024. Nasjonalparkstyrene er oppført som høringsinstanser for høringen.

Nasjonalparkstyret er ikke forvaltningsmyndighet for lov om motorferdsel i utmark med tilhørende forskrifter. Denne myndigheten er tillagt kommunene. I dag gjelder motorferdselloven fullt ut i verneområder, selv om verneområdene har egne regler om motorferdsel i verneforskriften. Dette innebærer at man ofte må ha tillatelse både etter motorferdselloven og fra vernemyndigheten, dersom man ønsker å benytte motoriserte transport- eller fremkomstmidler i verneområder.

Det er i denne saken lagt vekt på de forhold som forvalter mener angår verneområdeforvaltningen direkte. I innstillingen er endringsforslag knyttet til momenter som vurderes som mest relevant for forvaltning av verneområder kommentert spesifikt, samt en kort begrunnelse for hvert punkt. Utdypende begrunnelse til hvert punkt er gitt i avsnittet *Vurdering*.

Hjemmelsgrunnlag

Formålet med motorferdselloven er:

«Å sikre at motorferdsel i utmark og vassdrag skjer på en bærekraftig måte som ivaretar naturen og tar hensyn til friluftslivet og samisk kulturutøvelse.»

Motorferdsel innenfor Blåfjella-Skjækerfjella og Lierne nasjonalparker reguleres av verneforskriftenes § 3 pkt. 6 og motorferdselloven. I Skjækra landskapsvernområde er det derimot kun motorferdselloven som gjelder.

Vurdering

Tillatelse etter både motorferdselslov og verneforskrift:

Utvalget har vurdert hvorvidt det er nødvendig med tillatelse etter to regelverk (motorferdselloven og verneforskrift) i verneområdene, men har kommet frem til at tillatelse

etter kun et regelverk ikke vil være tilstrekkelig. De to regelverkene ivaretar forskjellige hensyn, og vil derfor vekte vurderingene knyttet til motorferdselen forskjellig basert på ulike formål. Som oftest vil verneforskriften ha en strengere regulering av motorferdsel enn motorferdselloven, men det finnes også eksempel på det motsatte. For å sikre at alle hensyn blir ivare tatt, har utvalget landet på at dagens praksis med tillatelse etter begge regelverk bør videreføres.

Nasjonalparkstyret støtter utvalgets konklusjon om å videreføre dagens ordning hvor det kreves tillatelse etter begge regelverk for motorferdsel i verneområder.

På denne måten kan man sørge for at alle hensyn ivaretas på en tilstrekkelig måte, samt at riktige vilkår knyttes til tillatelsene.

I verneområdene som nasjonalparkstyret har myndighet over, forvaltes motorferdsel etter begge regelverk. Unntaket er Skjækra landskapsvernområde, hvor motorferdsel reguleres av motorferdselloven alene. Verneområdene er plassert slik at motorferdselen uansett starter utenfor verneområdene, og søker må derfor ha tillatelse etter begge regelverk. Dette er også et argument som taler for videreføring av praksis med at motorferdsel i verneområder krever tillatelse etter begge regelverk.

Saksbehandling etter begge regelverk krever god samhandling og dialog mellom kommunen og vernemyndigheten. Her vil en samordning av digitale løsninger for søknad, registrering og rapportering (digital kjørebok) kunne være til hjelp for å forenkle byråkratiet og skaffe bedre oversikt over den totale motorferdselen i utmark.

Motorferdsel ved skjøtseloppgaver

Det vil i enkelte tilfeller være nødvendig å gjennomføre skjøtselstiltak i verneområdene for å opprettholde verneverdiene og -formålet. Enkelte av disse skjøtselstiltakene utløser et behov for motorferdsel i utmark. Etter naturmangfoldloven § 47 kan «forvaltningsmyndigheten» foreta slike skjøtselstiltak i verneområder.

Dagens motorferdselregelverk har ingen bestemmelser som konkret åpner for motorferdsel i utmark i forbindelse med skjøtselstiltak etter naturmangfoldloven. Praksis er imidlertid at motorferdselloven ikke er til hinder for motorferdsel ved skjøtselstiltak, da ordlyden i naturmangfoldloven § 47 tolkes dithen at den også omfatter motorferdsel i forbindelse med skjøtselstiltak. Utvalget mener at det bør fremkomme tydelig av regelverket at slik skjøtsel er tillatt, og at det derfor utformes en direkte hjemmel i loven slik at kommunal behandling unngås. Utvalget foreslår at nødvendig motorferdsel ved skjøtsel etter naturmangfoldloven §§ 47 og 72 skal være generelt unntatt fra forbudet mot motorferdsel.

Nasjonalparkstyret er enig i utvalgets forslag om å direkte hjemle motorferdsel knyttet til skjøtselstiltak i motorferdselloven. Dette vil medføre mindre byråkrati, og vil være en forenkling for alle parter. Skjøtselstiltak etter naturmangfoldloven §§ 47 og 72 vedtas ofte av vernemyndighetene, som sikrer at nødvendige hensyn til natur, friluftsliv og samisk kulturutøvelse tas.

Snøscooterløyper

I dagens motorferdsellov finnes det begrensning for hvor løyper for snøscooterkjøring kan legges. Begrensningen i motorferdselregelverket pr. nå er at slike løyper ikke skal legges i verneområder, foreslåtte verneområder eller nasjonale villreinområder. Løypene skal heller ikke være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften eller kreve terrenginngrep.

Utvalget mener det kan være hensiktsmessig med noen begrensninger i hvor løyper kan plasseres, men er samtidig opptatt av at motorferdselloven ikke bør fastsette for mange begrensninger i planleggingsadgangen etter plan- og bygningsloven. Utvalget foreslår å beholde regelen om at løyper ikke kan legges i foreslåtte verneområder eller nasjonale villreinområder, da dette er fornuftige og hensiktsmessige rammer for adgangen til å plassere løyper. Utvalget foreslår derimot at bestemmelsen om at løyper ikke kan legges i verneområder *ikke* videreføres. Motorferdsel i verneområder krever uansett ofte samtykke fra vernemyndighetene, og utvalget mener det bør være opp til vernemyndighetene å vurdere om motorferdsel er forenlig med verneformålet.

Nasjonalparkstyret er uenige i utvalgets forslag om at begrensningen på snøscooterløyper i verneområder fjernes i ny motorferdsellov. Selv om motorferdsel i verneområder ofte krever behandling etter verneforskriften, er ikke dette alltid tilfellet, og Skjækra landskapsvernområde er et slikt eksempel. Her vil det kunne etableres snøscooterløype innenfor verneområdet uten at verneområdemyndigheten har mulighet til å regulere dette.

Dagens verneforskrifter som regulerer motorferdsel har ikke spesifiserte bestemmelser for å gi dispensasjon for snøscooterløyper. Det har heller ikke naturmangfoldloven. Ved å fjerne regelen om at snøscooterløyper ikke skal legges i verneområder, så fremstår det som at det nå finnes en mulighet til å gjøre nettopp dette. Dette kan gi falske forhåpninger fra løypeaktører, med påfølgende klagebehandlinger og unødvendig økt byråkrati.

Generelt er det slik at adgangen til motorferdsel i utmark er mindre i verneområdene enn utenfor. Dette henger sammen med verneformål, og potensialet for skade og forstyrrelse på de verdiene som vernet er tenkt å ivareta. Å begrense omfanget av motorferdsel er allerede en utfordring i flere verneområder i dag, der stillhet og ro skal være en del av merkevaren. Økt motorferdsel knyttet til etablering av snøscooterløyper i verneområder vil kunne komme i konflikt med dette. Nasjonalparkstyret ønsker derfor at bestemmelsen om at løyper ikke legges i verneområder videreføres slik som den står i dagens motorferdselregelverk.

Utvidet åpningstid på snøscooterløyper

Hva angår åpningstider for snøscooterløyper, så har utvalget foreslått at motorferdsel ikke skal være tillatt etter 25. april i sentrale områder for reindrift og etter 5. mai i øvrige områder. Det åpnes imidlertid for at kommunen, etter en konkret vurdering, kan utvide løypens åpningstid for én sesong. Her foreslår utvalget 16. mai som absolutt siste dato for bruk av snøscooterløyper. Utvalget presiserer at utvidelse av åpningstid frem til 16. mai kun kan skje dersom forelengelsen ikke medfører nevneverdig skade/ulempe for interessene som motorferdselloven skal ivareta, herunder dyreliv, planteliv, friluftsliv og reindrift.

Åpningstidene til snøscooterløyper i randsonen til verneområder, kan ha betydning også for verneverdier i verneområdene. Både dyre- og fugleliv er svært utsatt for forstyrrelser i hekke- og yngletiden, og midten av mai er godt innefor den sårbare perioden for mange arter. Risikoen for kjøreskader øker også utover våren parallellt med at snøføret blir dårligere, noe man kan forvente at skjer tidligere på året kontra senere, jf. klimaprognosene om kortere snøsesonger i vinterhalvåret. Verneforskriftene har en bestemmelse som omhandler vern av dyrelivet, og at dyreliv, herunder hi, reir, hekke-, yngle- og gyteplasser er fredet mot skade og unødvendig forstyrrelse. En utvidet åpningstid for snøscooterløyper kan komme i konflikt

med dette, og Nasjonalparkstyret er derfor skeptisk til at det i motorferdselregelverket åpnes for å kunne ha snøscooterløyper åpne helt frem til 16. mai.

Elsykkel

Bruk av elsykler er i dag i utgangspunktet omfattet av det generelle forbudet mot motorferdsel i utmark, men motorferdselsforskriften (§ 2a) har siden 2017 hatt et generelt unntak for elsykler. De kan dermed brukes fritt i utmark, dersom ikke annet er besluttet.

Utvalget foreslår nå at det generelle forbudet mot motorferdsel ikke skal gjelde bruk av elsykler på vei eller turvei i utmark, noe som blir en innstramming i forhold til dagens regelverk. Behovet for innstramming begrunnes med utfordringer som teknologiutviklingen og stadig større allmenn bruk kan gi, samt at føre-var-prinsippet bør få gyldighet. En slik begrensning vil etter utvalgets syn være et godt kompromiss som begrenser potensialet for skade og samtidig ivaretar faktiske behov. Med turvei mener utvalget ferdselsårer som har et fast og jevnt toppdekke med tilstrekkelig bredde til at andre kan passere uten ulempe. Utvalget foreslår videre at kommunen får adgang til å åpne for bruk av elsykler utenfor vei og turvei i utmark, eller forby/begrense bruken av elsykler i hele eller deler av utmarka.

Ferdsel i verneområder reguleres av den enkelte verneforskrift. Hvilke regler som gjelder for motorferdsel og bruk av sykkel, varierer mellom de ulike forskriftene. De fleste verneområder har et forbud mot motorferdsel som også rammer bruk av elsykler, da motorferdselloven definerer elsykkel som motorisert kjøretøy.

I de fleste verneområdene som nasjonalparkstyret forvalter (naturresevater og nasjonalparker) er det forbud mot bruk av el-sykkel som følge av det generelle motorferdselforbudet. En tydeliggjøring av regelverket for bruk av elsykkel, vil gjøre det enklere å kommunisere ut at elsykling er forbudt (på veier og kjørespor) i verneområder med motorferdselforbud.

I Skjækra landskapsvernområde, forvaltes motorferdsel utelukkende etter motorferdselloven, og bruk av elsykkel er derfor i utgangspunktet tillatt her. Her vil den foreslåtte endringen medføre en innstramming, ved at elsykkel nå kun tillates brukts på vei eller turvei i utmark.

I utredningen var det også spørsmål om forbudet mot motorferdsel i utmark og vassdrag skal gjelde for bruk av motoriserte transport- og fremkomstmidler med avslått motor. Dette er spørsmål som dagens motorferdsellov ikke gir klart svar på, og som utvalget mente bør klargjøres i loven. Nasjonalparkstyret er enig i at forbudet også skal gjelde transport- og framkomstmidler med avslått motor, blant annet fordi dette vil forenkle kontrollsituasjoner, samt at enkelte kjøretøy også vil kunne påvirke omgivelsene negativt selv med avslått motor.

Drone

Motorferdselloven er i dag begrenset til å gjelde motordrevne luftfartøy, og utvalget foreslår at dette videreføres. Det er ikke definert noen nedre grense for hvilke motordrevne luftfartøy som omfattes av loven, men modellfly og mindre droner antas å falle utenfor. Utvalget har vurdert om også mindre droner bør omfattes av lovens virkeområde, da også små droner kan forstyrre dyre- og fugleliv og friluftslivet. Siden regelverket knyttet til droner er i stadig utvikling, mener utvalget at det øker risikoen for forskjeller mellom regelverk dersom man

regulerer bruken av droner også i motorferdselloven. Utvalget har derfor landet på å ikke utvide motorferdsellovens anvendelsesområde til å omfatte også mindre droner.

Siden motorferdselloven skal regulere start og landing, samt lossing og lasting men ikke selve flygningen, tilsier dette at det er droner som er av en slik størrelse at aktiviteten på/nært bakken kan volde skade som bør omfattes av lovens virkeområde. Utvalget mener at alle luftfartøy som kan benyttes til persontransport, samt er krafige nok til å transportere en person, bør omfattes.

Utvalget mener videre at en passende nedre grense for hva som omfattes, er om luftfartøyet er lite nok til å bæres inn i utmarka. Utvalget foreslår at fartøy som er små nok til å bæres inn i utmark, bør unntas lovens virkeområde, mens fartøy som er så store at de må flyges/transporteres inn, bør omfattes. Dette innebærer at de fleste droner som brukes til fritidsformål ikke omfattes av loven.

For områdene nasjonalparkstyret forvalter er det ikke forbud mot bruk av drone, siden mindre drone ikke defineres som motorsiert kjørtøy i motorferdselregelverket, samt at de aktuelle verneforskriftene ikke har et forbud mot bruk av modellfly (som kan sammenstilles med drone). Verneforskriftene som nasjonalparkstyret forvalter etter har heller ingen spesifiserte bestemmelser for dronebruk. Nasjonalparkstyret synes det er positivt at det trekkes en grense for bruk av drone basert på størrelse, så det klart fremgår at store droner krever tillatelse. Denne grensedragningen innebærer imidlertid ikke noen endring knyttet til den dronebruken som er mest vanlig i dag, nemlig friluftrelatert bruk av drone. Definisjonen av drone og bruk av drone aktualiserer behovet for revidering av eldre verneforskrifter hvor temaet ikke var relevant på vernetidspunktet.

Registrering av vedtak motorferdsel

Utvalget vurderer at det er behov for å styrke kunnskapen om motorferdsel i utmark og vassdrag. Et styrket kunnskapsgrunnlag vil gjøre det enklere for beslutningstakere å ta hensyn til den samlede belastning av motorferdselen på naturen. Miljøvedtaksregisteret er et veletablert register som allerede inneholder mye miljøinformasjon og som offentlige myndigheter etter flere lovverk plikter å registrere vedtak i. Utvalgets vurdering er at det både vil styrke miljøvedtaksregisteret og kunnskapsgrunnlaget om motorferdsel i utmark, dersom den nye loven også gir plikt til å rapportere vedtak etter motorferdselloven i miljøvedtaksregisteret. Utvalget foreslår derfor at departementet skal kunne gi forskrift om plikt til å rapportere vedtak om motorferdsel til et miljøvedtaksregister.

Verneområdeforvaltningen registrerer alle sine enkeltvedtak i miljøvedtaksregisteret i dag. Erfaring med bruken av registeret viser at det gir en god oversikt over tillatelser/avslag som er gitt, og at det fungerer godt som oppslagsverk. At vedtak etter motorferdselloven også legges inn i samme register, anser nasjonalparkstyret som hensiktsmessig. Dette vil gi forvaltningen mulighet til å sjekke ut hvorvidt nødvendige tillatelser er gitt, samt gi en bedre oversikt over den samlede motorferdselen i et område. Miljøvedtaksregisteret kan samtidig forbedres slik at det blir enda enklere å hente ut statistikk for status og utvikling for motorferdselen innenfor ulike forvaltningsområder.

ST 36/2024 Delegerede vedtak
DS 68/2024 Oversendelse av kjørebøker til Pauluskøia for vintersesongen 2024/2025 - Per Einar Arvasli og Bjarne Arvasli
DS 69/2024 Oversendelse av kjørebok for vintersesongen 2024/2025
DS 70/2024 Oversendelse av kjørebok for vintersesongen 2024/2025
DS 71/2024 Oversendelse av kjørebok for vinteren 2024/2025- vedhogst ved Pauluskøia jf. godkjent driftsplan Statskog SF
DS 72/2024 Innvilget dispensasjon- Blåfjella - Skjækerfjella nasjonalpark- for barmarkskjøring i forbindelse med tiltak på kjøretrasè til Harbakvollen - Harbakvollen seterlag
DS 73/2024 Innvilget dispensasjon- Blåfjella - Skjækerfjella og Lierne nasjonalparker – forlengelse - foringsautomater for fjellrev 2024 - 2033 - NINA
DS 74/2024 Innvilget søknad- Blåfjella og Skjækerfjella nasjonalpark - om utsatt frist for vilkår om reinrenhetsbevis
DS 75/2024 Innvilget dispensasjon- Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark- for rypetaksering i Snåsa 2024
DS 76/2024 Innvilget søknad- Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalpark- om utsatt frist for vilkår om rein-renhetskurs
DS 77/2024 Innvilget dispensasjon - Blåfjella- Skjækerfjella- Lierne nasjonalparker - for lavtflyging i nasjonalparkene 2024 - NINA
DS 78/2024 Innvilget dispensasjon- Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark- for barmarkskjøring i forbindelse med beitenæring 2024 - Harbakvollen seterlag
DS 79/2024 Innvilget dispensasjon- Lierne nasjonalpark- for motorferdsel i tilknytning til jakt i Langlia- Andreas Berg
DS 80/2024 Oversendelse av kjørebok for sesongen 2024/2025- Rita Katrin Tangen og Per Ove Støbakk
DS 81/2024 Dispensasjon - Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - lagring av båt ved hytta eller i bod - Arild Dahl
DS 82/2024 Oversendelse av kjørebok for vintersesongen 2024/2025- Sigurd Mølnvik Ellingsgard
DS 83/2024 Oversendelse av kjørebok for vintersesongen 2024-2025 til Larsbu - Tord Åberg
DS 84/2024 Innvilget dispensasjon- Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - dispensasjon fra motorferdsel - bruk av firehjuls ATV for uttransportering av felt elg i 2024 - Ole Håkon Kolstad
ST 37/2024 Eventuelt